

υποδράση

9.5

Σχέδια εργασίας σχολείων-μουσείων σχολικού έτους 2011-2012

Μουσείο
Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης

3ο
Γυμνάσιο
Θεσσαλονίκης

Μετανάστευση και κινηματογράφος

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

περιεχόμενα

Συμμετέχοντες, σελ. 3

Στόχοι, σελ. 4

Δράσεις, σελ. 5

Αξιολόγηση, σελ. 8

Εικόνα 1. Επίσκεψη της μουσειοπαιδαγωγού στο σχολείο.

Συμμετέχοντες

Σχολείο: 3ο Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης

Τάξη: Α, Τμήμα: 3

Αριθμός μαθητών: 16

Αριθμός παλιννοστούντων / αλλοδαπών μαθητών: 7

Χώρες προέλευσης των παλιννοστούντων / αλλοδαπών μαθητών: Αλβανία, Γεωργία, Ρωσία

Προφίλ της τάξης

Όλοι οι μαθητές έχουν φοιτήσει και τις έξι τάξεις του Δημοτικού σε ελληνικό σχολείο. Δεν υπάρχουν μεταξύ των μαθητών προβλήματα λόγω καταγωγής.

Όνομα εκπαιδευτικού: Ιωάννης Παπαθανασίου

Μουσείο: Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Διαπολιτισμική δυναμική: Γνωριμία με την τέχνη και την τεχνική του κινηματογράφου, παραγωγή μικρού μήκους ταινίας με θέμα τη μετανάστευση.

Όνομα μουσειοπαιδαγωγού και άλλων προσώπων του μουσείου: Ειρήνη Δελιδάκη, Νάσια Χουρμουζιάδη, Άννα Παπαζάκα.

Εικόνα 2. Ανάγνωση σεναρίου στην τάξη

Στόχοι

Γνωστικοί:

- Γνωριμία των μαθητών με την τέχνη και την τεχνική του κινηματογράφου και της κινηματογραφικής γλώσσας.
- Παραγωγή γραπτού κειμένου σε μορφή σεναρίου.
- Εξοικείωση με τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας
- Συνειδητοποίηση των λόγων εξαιτίας των οποίων κάποιοι άνθρωποι σε συγκεκριμένες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες είναι αναγκασμένοι να μεταναστεύσουν.
- Κατανόηση της ρευστότητας και της μεταβλητότητας των κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών.
- Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο αναπτύσσονται οι στερεοτυπικές αντιλήψεις, ο ρατσισμός.
- Κατανόηση και αποδοχή της φυλετικής, εθνικής και πολιτιστικής ετερότητας.

Παιδαγωγικοί:

- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές την ομαδικότητα και τη συνεργασία.
- Να συνειδητοποιήσουν και να αναγνωρίσουν – αποδεχτούν τις πολιτισμικές διαφορές, την ετερότητα.
- Να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τα ζητήματα της μετανάστευσης και των μεταναστών.

Συναισθηματικοί:

- Να συναισθανθούν τον ψυχικό κόσμο ενός συμμαθητή τους μετανάστη ή γηγενή.
- Να αποδεχτούν συναισθηματικά και να αντιμετωπίσουν το μετανάστη ή γηγενή πρωτίστως ως άνθρωπο, με ιδιαίτερο ψυχικό κόσμο.

Δράσεις

Α. Συμμετοχή του εκπαιδευτικού στην ημερίδα «Σχολικές επισκέψεις σε μουσεία στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης» που πραγματοποιήθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2011 στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης, και γνωριμία με τις εκπροσώπους του Μουσείου Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης (ΜΚΘ), Νάσια Χουρμουζιάδη, Ειρήνη Δελιδάκη και Άννα Παπαζάκα. Εκεί καθορίστηκε ως τελικός στόχος της δράσης η παραγωγή μιας μικρού μήκους ταινίας με θέμα τη μετανάστευση, ιδωμένη, κυρίως, με τα μάτια των μαθητών.

Β. Επίσκεψη του εκπαιδευτικού στο ΜΚΘ, για μια πρώτη γνωριμία με τους χώρους στους οποίους θα γινόταν το γύρισμα της ταινίας.

Γ. Επαφή των μαθητών μέσω της διδασκαλίας λογοτεχνικών κειμένων με τη μετανάστευση. Γνωριμία με τον κινηματογράφο και τις κινηματογραφικές τεχνικές.

α. 25-11-2011. Μελέτη από το βιβλίο του Ντίνου Δημόπουλου «Τα δελφινάκια του Αμβρακικού» του αποσπάσματος «Ο Σαρλό και τ' αθάνατο νερό». Το κείμενο επιλέχτηκε γιατί με το απόσπασμα που παρουσιάζεται στο σχολικό βιβλίο οι ήρωες επισκέπτονται κινηματογράφο και παρακολουθούν την ταινία του Τσάρλι Τσάπλιν «Το χαμίνι». Παράλληλα, το βιβλίο «Τα δελφινάκια του Αμβρακικού» έχει γυριστεί ταινία με ομώνυμο τίτλο από το συγγραφέα του, το σκηνοθέτη Ντίνο Δημόπουλο. Οι μαθητές ήρθαν σε μια πρώτη επαφή με την αρχή του κινηματογράφου και δόθηκε η αφορμή να συζητηθεί η σχέση τους με τον κινηματογράφο.

β. 02-12-2011. Παρακολούθηση στο σχολείο της ταινίας του Τσάρλι Τσάπλιν: «Το χαμίνι». Οι μαθητές γνώρισαν το βουβό κινηματογράφο και τη δύναμη της εικόνας.

γ. 09-12-2011. Μελέτη του αποσπάσματος «Ο δρόμος για τον Παράδεισο είναι μακρύς» του ομότιτλου επιστολικού μυθιστορήματος της Μαρούλας Κλιάφα. Στο απόσπασμα γίνεται αναφορά στον αρνητικό και θετικό τρόπο αντιμετώπισης μια αλβανικής οικογένειας μεταναστών από τους Έλληνες. Με το κείμενο δόθηκε η αφορμή να ξεκινήσει η συζήτηση για τη μετανάστευση και τις αιτίες της. Η συζήτηση εστιάστηκε κυρίως στον ψυχικό κόσμο τόσο των συγκεκριμένων ηρώων όσο και των μεταναστών γενικά. Για την καλύτερη προσέγγιση του ψυχικού κόσμου της ηρωίδας του κειμένου εφαρμόστηκε παιχνίδι ρόλων.

δ. 16-12-2011. Μελέτη του ποιήματος-δημοτικού τραγουδιού του Ιωάννη Βηλαρά «Πουλάκι». Παράλληλα με το κείμενο μελετήθηκε η διαχρονικότητα της μετανάστευσης. Έγινε σύνδεση με τον α' και β' αποικισμό που διδάσκονται στην Ιστορία.

ε. 23-12-2011. Μελέτη διαφόρων τραγουδιών της ξενιτιάς. Οι μαθητές ασχολήθηκαν σε ομάδες με δημοτικά τραγούδια, αμανέδες, ρεμπέτικα, έντεχνα και λαϊκά. Κάθε ομάδα μελέτησε τέσσερα τραγούδια από τις παραπάνω κατηγορίες. Εντοπίστηκαν οι θεματικές του κάθε τραγουδιού και επισημάνθηκαν τα συναισθήματα των ηρώων, τα οποία καταγράφηκαν στον πίνακα. Κάθε ομάδα επέλεξε τουλάχιστον ένα τραγούδι που το ακούσαμε όλοι μαζί στην τάξη.

στ. 13-01-2012. Παρακολούθηση της ταινίας του Τζουζέπε Τορνάτορε «Σινεμά ο Παράδεισος». Με την προβολή της ταινίας έγινε ιστορική αναφορά στον κινηματογράφο, στις αίθουσες προβολής και στη σχέση του κοινού με τον κινηματογράφο, φτάνοντας ως τις ημέρες μας με το κατ' οίκον DVD ή τις ταινίες στο διαδίκτυο.

Δ. 20-01-2012. Επίσκεψη των εκπροσώπων του Μ.Κ.Θ. στη σχολική τάξη. Με την προβολή επιλεγμένου κινηματογραφικού υλικού ανιχνεύτηκε ο κινηματογράφος πίσω από τις κάμερες. Στόχος της επίσκεψης ήταν να γνωρίσουν οι μαθητές πώς γυρίζεται μια κινηματογραφική ταινία και ποιος είναι ο ρόλος των συντελεστών.

Ε. 27-01-2012. Αφού πρώτα επιλέχθηκαν τα θέματα που θα έπρεπε παρουσιαστούν στην ταινία, οι πρωταγωνιστές τους και η εποχή τους, ξεκίνησε η ομαδική συγγραφή του σεναρίου της μικρού μήκους ταινίας. Στη συνέχεια, οι μαθητές έγραφαν στο σπίτι τους διάφορες εκδοχές του σεναρίου. Παράλληλα, πάρθηκε η απόφαση όλοι οι μαθητές να πάρουν μέρος ως ηθοποιοί στην ταινία.

ΣΤ. 10-02-2012. Σχετική οριστικοποίηση του σεναρίου. Ανάθεση ρόλων. Πρόβες.

Ζ. 17-02-2012. Επίσκεψη της μουσειοπαιδαγωγού Ειρήνης Δελιδάκη στο σχολείο με στόχο την τελική προετοιμασία πριν από το γύρισμα, δηλαδή τη δημιουργία γραπτού σχεδίου του σεναρίου (ντεκουπάζ ή στόριμπορντ) και την ανάθεση ρόλων στους μαθητές: σκηνοθέτη, σκηνογράφο, ενδυματολόγο, ηχολήπτη, μακιγιέρ. Παραβρέθηκε και η υπεύθυνη της υποδράσης κ. Ελισάβετ Μυρογιάννη.

Η. 28-02-2012. Επίσκεψη των μαθητών στο ΜΚΘ για το γύρισμα της ταινίας. Παραβρέθηκαν επίσης η υπεύθυνη της υποδράσης κ. Ελισάβετ Μυρογιάννη και η γραμματέας δ. Ελισάβετ Σκαρπαθιωτάκη.

Για τις περιπτώσεις: α, γ, δ, χρησιμοποιήθηκε υλικό από το σχολικό βιβλίο. Για τις περιπτώσεις α, ε χρησιμοποιήθηκε υλικό από τον ιστοχώρο Ελληνικός Πολιτισμός.

Για τις περιπτώσεις β και στ. χρησιμοποιήθηκε κινηματογραφικό υλικό.

Στις παραπάνω περιπτώσεις ακολουθήθηκε: η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, το εκπαιδευτικό δράμα, η ενσυναίσθηση, η χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας, η θύελλα ιδεών, η ομαδική παραγωγή κειμένου.

Εικόνα 3. Στο Μουσείο Κινηματογράφου. Δημιουργία στόριμπορντ

Εικόνα 4. Στο Μουσείο Κινηματογράφου. Σκηνές από τα γυρίσματα της ταινίας.

Εικόνα 5. Στο Μουσείο Κινηματογράφου. Κινηματογράφιση στο πράσινο δωμάτιο.

Αξιολόγηση

Θεωρώ ότι με τη δράση επιτεύχθηκαν οι αρχικοί στόχοι που ήταν να προσεγγίσουν οι μαθητές το θέμα της μετανάστευσης, να αλλάξει θετικά η στάση τους προς τους μετανάστες, και να γνωρίσουν τον κινηματογράφο ως έναν άλλο τρόπο έκφρασης απόψεων και συναισθημάτων.

Δεν εντοπίστηκε καμιά δυσκολία κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Κανείς δεν έδειξε σημάδια κούρασης. Απεναντίας, η ικανοποίηση όλων ήταν έκδηλη σε κάθε στιγμή.

Εκτός από την επίτευξη των στόχων, παρατηρήθηκε αλλαγή των μαθητών προς το καλύτερο ως προς τη μεταξύ τους συμπεριφορά. Εξομαλύνθηκαν κάποιες έντονες αντιδράσεις που οφείλονται κυρίως στην εφηβεία και ήρθαν σε στενότερη επαφή δημιουργώντας φιλικούς δεσμούς: κάποιοι μαθητές που ήταν κλειστοί ανοίχτηκαν και είναι ορατά τα πρώτα δείγματα κοινωνικοποίησής τους.